

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Τηλ. επικ.: 213.130.7023 / 7224
Email: koinovouleftikos@justice.gov.gr

Αθήνα, 30 - 04 -2026
Αρ. Πρωτ.: 95

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:
1.Υπουργό Επικρατείας
2.Βουλευτή: κ. Γ. Μανούσο
(διά της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 4228/30-03-2026

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 4228/30-03-2026 Ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο βουλευτής κ. Γ. Μανούσος, με θέμα: «*Κατάταξη της Ελλάδας στον Δείκτη Δημοκρατίας V-Dem 2026*», σας γνωρίζουμε κατά λόγο αρμοδιότητας τα ακόλουθα :

Η Ελληνική Κυβέρνηση και το Υπουργείο Δικαιοσύνης αποδεικνύουν εμπράκτως τη βούλησή τους για την ενίσχυση του Κράτους Δικαίου στην Ελλάδα, που αποτελεί τον θεμελιώδη λίθο της δημοκρατίας. Οι πρωτοβουλίες, που έχουν αναληφθεί, και εξακολουθούν να αναλαμβάνονται, οι προσαρμογές της εθνικής νομοθεσίας στα αιτούμενα του Κράτους Δικαίου και στις υποχρεώσεις της χώρας προς διεθνείς οργανισμούς και τα εφαρμοστικά μέτρα που λαμβάνονται προς την κατεύθυνση αυτή αιτιολογούν τη διαρκή βελτίωση της κατάταξης της Ελλάδας στις διεθνείς αξιολογήσεις για το Κράτος Δικαίου και την αναγνώριση των επιτευγμάτων αυτών από επίσημους, θεσμικούς παράγοντες, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο ΟΟΣΑ και λοιποί διεθνείς οργανισμοί. Συγκεκριμένα:

1. **Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου 2020-2025:** η Ελλάδα μείωσε τις συστάσεις σε τέσσερις (4) και ανήκει στις εννέα (9) χώρες με τις λιγότερες συστάσεις, καθώς δεκαοκτώ (18) κράτη- μέλη έχουν περισσότερες. Έχει επιτευχθεί δηλαδή πλήρης συμμόρφωση σε τρεις (3) συστάσεις ενώ παρουσιάζεται σημαντική πρόοδος στις υπόλοιπες τέσσερις (4) συστάσεις. Επισημαίνεται ότι οι τελευταίες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν περιέχουν σύσταση για τη Δικαιοσύνη.

2. Έκθεση ΟΟΣΑ «Anti-Corruption and Integrity Outlook 2026»: η Ελλάδα κατατάσσεται στη 2^η θέση μεταξύ των κρατών – μελών και εταίρων του ΟΟΣΑ στη βελτίωση του στρατηγικού πλαισίου για τη δημόσια ακεραιότητα και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Σύμφωνα με τις μετρήσεις η Ελλάδα κατέγραψε την 5^η καλύτερη επίδοση στην ποιότητα σχεδιασμού και τον 2^ο υψηλότερο ρυθμό υλοποίησης δράσεων. Επίσης, επιβεβαιώνει ότι η μεταρρυθμιστική προσπάθεια της Ελληνικής Κυβέρνησης, παράγει μετρήσιμα αποτελέσματα και αναβαθμίζει ουσιαστικά τη διεθνή θέση της χώρας στο πεδίο της δημόσιας ακεραιότητας.

3. Έκθεση ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) για το έτος 2024: [σχετικά με την εφαρμογή της σύμβασης για την καταπολέμηση της δωροδοκίας,] η χώρα φέρεται να έχει πετύχει την υψηλότερη επίδοση στην επίτευξη συμμόρφωσης με τις συστάσεις από όλες τις λοιπές χώρες του ΟΟΣΑ, έχοντας συμμορφωθεί με το 78% των συστάσεων (συμμόρφωση σε 39 από τις 48 συστάσεις)

4. ΟΑΣΕ (Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη): Επιβράβευση για τα πρόσφατα βήματα της Ελλάδας στην προάσπιση και προώθηση της ελευθερίας των ΜΜΕ από τον εκπρόσωπο του ΟΑΣΕ για την ελευθερία των ΜΜΕ.

Περαιτέρω, στην κατεύθυνση ενίσχυσης της ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης και ιδιαίτερα στο πεδίο της επιλογής της ηγεσίας της, σας αναφέρουμε ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης με τον ν. 5123/2024 (Α'109) θέσπισε το δικαίωμα στις Ολομέλειες των Ανωτάτων Δικαστηρίων να διατυπώνουν γνώμη σχετικά με την επιλογή της ηγεσίας τους, για πρώτη φορά από τη σύσταση του Ελληνικού Κράτους. Η ρύθμιση αυτή είναι σύμφωνη με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, όπως αναγνωρίστηκε και με την Έκθεση της Ε.Ε. για το Κράτος Δικαίου, με αποτέλεσμα την άρση της σχετικής σύστασης. Η διαδικασία δε αυτή εφαρμόστηκε την προηγούμενη χρονιά σε όλα τα Ανώτατα Δικαστήρια της Χώρας για την εκλογή της ηγεσίας τους.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, με σειρά νομοθετικών και εφαρμοστικών πρωτοβουλιών, μεταρρυθμίζει και εκσυγχρονίζει συστηματικά τον χώρο της Δικαιοσύνης με σκοπό την κρίσιμη, για την ποιότητα της δημοκρατίας στη χώρα, επιτάχυνση της απονομής της, εφαρμόζοντας ένα συνεκτικό σχέδιο που εδράζεται σε τέσσερις βασικούς πυλώνες:

(α) χωρική αναδιοργάνωση της Δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης του Δικαστικού Χάρτη στην πολιτική και ποινική δικαιοσύνη με την ενοποίηση του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας

(β) ενίσχυση και απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου, με στόχο την επιτάχυνση των διαδικασιών και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης μηχανισμών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και της μεταβίβασης συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων σε νομικούς επαγγελματίες, δικηγόρους, συμβολαιογράφους, δικαστικούς επιμελητές,

(γ) ψηφιοποίηση της δικαιοσύνης,

(δ) αναβάθμιση των δικαστηριακών υποδομών.

Τα αποτελέσματα των πρωτοβουλιών αυτών είναι πλέον μετρήσιμα με τον χρόνο έκδοσης πρωτόδικης απόφασης από τις 774 ημέρες κατά μέσο όρο το 2024 να έχει μειωθεί σχεδόν στο μισό, δηλαδή στις 393 ημέρες κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του Δικαστικού Χάρτη και πριν ολοκληρωθούν πλήρως τα ψηφιακά έργα και η αναβάθμιση των δικαστηριακών υποδομών.

Πέραν των ανωτέρω, αξίζει να επισημανθεί ότι η Ελλάδα επιδεικνύει τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερη πρόοδο και στον τομέα της παρακολούθησης των υποθέσεων διαφθοράς. Ειδικότερα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, τη Βουλή των Ελλήνων, των Δικαστικών και Εισαγγελικών Αρχών, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και της Ελληνικής Αστυνομίας, θεσμοθέτησε το Ενιαίο Ψηφιακό Μητρώο Παρακολούθησης Υποθέσεων Διαφθοράς με τον ν.5282/2026 (Α΄30). Με το Μητρώο καθίσταται εφικτή η παρακολούθηση της πορείας των ποινικών υποθέσεων διαφθοράς από το στάδιο της αρχικής έρευνας της υπόθεσης (και προ της προκαταρκτικής εξέτασεως, όπου αυτό προβλέπεται) μέχρι και την αμετάκλητη περαίωσή της. Πρόκειται για συστηματική καταγραφή και παρακολούθηση των υποθέσεων διαφθοράς στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, με ταυτόχρονη ενημέρωση και διαλειτουργικότητα μεταξύ όλων των αρμόδιων αρχών.

Στόχος είναι η συγκέντρωση και παραγωγή αξιόπιστων στατιστικών δεδομένων, η διασφάλιση της αποτελεσματικότερης και ταχύτερης απονομής της ποινικής δικαιοσύνης και η εμπέδωση του αισθήματος ασφάλειας δικαίου.

Τέλος, και στο πεδίο της πολυφωνίας και της ελευθερίας των Μέσων Ενημέρωσης, το ελληνικό δίκαιο προβλέπει ήδη ένα αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο για την έγερση αγωγών αποζημίωσης κατά των δημοσιογράφων (SLAPPs). Προς τον σκοπό αυτό το Υπουργείο Δικαιοσύνης κατήργησε με το άρθρο 136 του ν.5090/2024 (Α΄30) την απλή δυσφήμιση

του άρθρου 362 ΠΚ και κατέστησε ακόμα δυσκολότερη την επιδίωξη αποζημίωσης στα πολιτικά δικαστήρια με την έγερση αγωγής, αφού πλέον οι αγωγές που ασκούνται κατά δημοσιογράφων, επί τη βάσει παράνομης συμπεριφοράς που συνιστά απλή δυσφήμιση, απορρίπτονται. Με τις πρωτοβουλίες αυτές ενθαρρύνεται η άσκηση του δημοσιογραφικού λειτουργήματος, προάγεται η ελευθερία της έκφρασης και ενισχύεται η δημοκρατία.

Παράλληλα, το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα νομοθετήσει την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069 για την προστασία της δημόσιας συμμετοχής από καταχρηστικές αγωγές (SLAPPs) εκτείνοντας την προστασία αυτή όχι μόνο στις διασυνοριακές διαφορές, όπως προβλέπει η εν λόγω Οδηγία, αλλά και στις εγχώριες.

Το πλέγμα των νομοθετικών μέτρων και των υπόλοιπων δράσεων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, όπως περιγράφηκαν ενδεικτικά ανωτέρω, αποτελούν εμπράκτως και αποδεδειγμένα, το εχέγγυο για την ενίσχυση του Κράτους Δικαίου στην Ελλάδα και τη βελτίωση κατ' επέκταση της ποιότητας της δημοκρατίας στη χώρα μας. Και αυτό αναγνωρίζεται συστηματικά πλέον από τις επίσημες κατ' έτος εκθέσεις διεθνών κυριαρχικών θεσμών, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο ΟΟΣΑ και ο ΟΑΣΕ, μέλος των οποίων αποτελεί η χώρα μας και από τους οποίους αξιολογείται και κατατάσσεται διεθνώς.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ**

Με εντολή Υπουργού
Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Γραφείου
Γαβριέλα Σαρρή

Αριθμός σελίδων εγγράφου: ...4...
Αριθμός σελίδων συνημμένων: ...0...
Σύνολο σελίδων: 4

